

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
Egy hónap 200 KORONA, NEGYEDÉVES 600 KORONA,
FÉLÉVE 1000 KORONA, ÉVES 1800 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOMOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Az olasz támadások kudarca

Élénk harci tevékenység a nyugati fronton

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 16. Hivatalos jelentés.

A Monte Rosso-állás ellen irányuló új olasz támadások megtörttek az I. c.s és kir. lövészezred osztagainak vitéz ellenállásán. Egyébként a Tonale-szakaszon a tegnapi nap különös harci cselekmény nélkül telt el.

A Monte Cimónén erős ellenséges rohamcsapatokat visszavertünk.

Albániában a helyzet változatlan.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Meghíusult olasz légi támadás Innsbruck ellen

Innsbruck, augusztus 16. Délőtt háromnegyed 10 órakor repülők közeledését jelentették. Egy negyedórával később megjelent három olasz repülőgép a Brenner-hágó felől. Előretolt ütegeink néhány perc múlva elűzték őket. A repülők bombákat nem dobtak le.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, augusztus 16. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoporthja: Előteri harcok a Kemmenen és Vicenx-Bernuin mellett. A Lystól délre egészen az Ailletteig és az Ancretől északra visszavertük az ellenség erős előteri támadásait.

Böhm vezérezredes hadcsoporthja: Noyontól délre heves tüzharc, a melyet az Avre mindkét oldalán Lassigny ellen és az Oisetől nyugatra levő magaslatokon ellenséges támadás követett. Thieucourt-tól délre az Attiche-major az ellenség kezén maradt, egyébként azonban állásaink előtt részben ellenlökésekkel visszavertük támadásaikat. A Lassigny melletti harcok-

ban az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Hat ízben rohamozott hiába és tüzés elkeseredett küzdelem után visszavertük kiindulási helyére.

A német trónörökös hadcsoporthja: A Vesle mellett a tüzevékenység este élénkebbé vált és egész éjjel élénk maradt.

Tegnap 24 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Udet hadnagy 54. és 55., Könecke és Lörtzer főhadnagy 30., Heckel hadnagy 22. és 23., Roth hadnagy 21-ik légi győzelmét aratta.

LUENDORFF,
első főszállás-mester.

Befejezték a tárgyalásokat a német főhadiszálláson

Budapest, augusztus 16. A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből:

Ausztria-Magyarország és Németország szuverénjeinek a német nagyfőhadiszálláson való újabb találkozója ismét kimutatta a politikai és katonai feladatokra vonatkozó teljes egyetértést és legbensőbb megegyezést és egyúttal megállapította, hogy a fenkölt uralkodók a májusi szövetségszmélyítő határozatokhoz hűségesen ragaszkodnak. Az uralkodók együttlétét ama szívélyesség jellemezte, amely személyes viszonyoknak és népeik érdekeinek megfelel. A vezető államférfiak alapos és termékeny megbeszélést folytattak. Burián gróf külügyminisztert és Arz vezérezredest, a vezérkar főnökét a német császár ő felsége külön kihallgatáson fogadta. — Károly király Hertling birodalmi kancellárt és Hindenburg vezértábornagyot fogadta különkihallgatáson.

Berlin, augusztus 16. Ma befejeződnek a nagyfőhadiszálláson folyó nagyfontosságú tanácskozások. Az eddig kiszivárgott hírek szerint úgy a lengyel, mint az újra föléledt orosz kérdésben teljes megegyezés jött létre. A tárgyalások eredményét valószínűleg már holnap hivatalosan ismertetni fogják a közvéleménnyel.

Bécs, augusztus 16. Károly király szombaton, legkésőbb hétfőn visszatér Bécsbe.

Clemenceau a nyáron már nem tart német offenzívától

Berlin, augusztus 16. Clemenceau lapja, a „L'Homme Libre“, ezeket írja: A harcokban elért eredmények olyan nagy jelentőségűek, hogy nemcsak katonailag megváltoztatták a helyzetet, de általános politikai kérdéseket is fölszínre vetettek. A német hadsereg helyzetét illetőleg azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a nyár hátralevő részében nem kell német offenzívától tartani.

Foch Párisban tanácskozott Clemenceauval

Gent, augusztus 16. A párisi lapok katonai kritikusai különféle képp magyarázzák a francia offenzíva lefolyását és Foch szándékait. Cuvrieux őrnagy azt írja, hogy a szövetségesek Lassigny környékének kivételével egyenazokat a falvakat foglalták el, mint 1916. június 30-án. Ludendorff, a német vonalakat védelmi állapotba helyezte, a németek elitesapatokat, erős tüzéséget vontak össze és erőlyes ellentállásra vannak elszánva. Roussel ezredes nem tartja kizártnak, hogy amint Foch abbahagyta az offenzívát a Vestenél, abbahagyja a Sommenál is és másutt fog kísérletezni. Foch tegnap Párisban volt, ahol tanácskozott Clemenceauval.

A buvárhalók munkája

Berlin, augusztus 16. A Wolff-ügynökség jelenti: Tengeralttjáróink a Középtengeren újabbán ismét 22,000 brutto regisztertonnát súlyosztettek el.

Német légi támadás Páris ellen

Páris, augusztus 16. (Hivatalos.) Mint-hogy megfigyelőink Pári svárosától északra motorzajt jelentettek, 10 óra 52 perckor este riadót jeleztek. Az ellenséges repülőgépeket legi ütegeink hevesen lőtték. Páris területén több bomba esett le. Áldozatok és anyagi kárt jelentettek. — 12 óra 32 perckor a riadó megszűnt.

Anglia szövetségesei nálunk hazatértek

Bécs, augusztus 16. Az angol kormánynak ama nyilatkozatára, hogy a cseh-tót csapatokat szövetségeseink ismeri el, illetékes helyről a következőket jelentik:

A legújabb angol nyilatkozatot alapján és tartalmánál fogva a leghatározottabban vissza kell utasítani. A cseh-tót nemzeti tanács magánszemélyekből álló bizottság, amely nem a cseh-tót néptől kapott megbízást. Épp olyan esztelenség a bizottságot egy új jövendő kormány képviselőjeként odaállítani.

Arany Bika mozi
Szombat Vasárnap
Augusztus 17-18.

Jókai Mór
Tegnap

A Jászai
Szejenyek.
dráma 4 felvonásban.

Előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig.

APOLLO

Szombat Vasárnap
Augusztus 17-18.

Ermete Novelli
főszereplésével

Az Összeesküvők
Árulója.
dráma 3 felvonásban.

113-as foglalkozás

12 óra 52 perckor
előadások 6 órától
utolsó előadás 9-től 11-ig

Egy ugynevezett cseh-tót hadsereg lehet az angol hadsereg része, de nem az entente szövetségese a nemzetközi jog értelmében. Bármily elismeréssel van az angol kormány a cseh-tót csapatok iránt, őket csak hazaárulóknak tekintjük.

Októberben lesz a Caillaux-ügy főtárgyalása

Genf, augusztus 16. A "Temps" jelenti: A Caillaux-ügy aktáit átküldték a főtörvényszékhez, ahol októberben lesz a főtárgyalás.

Németország megszállja Pétervárt?

Hága, augusztus 16. — A "Telegraphen Compagnie" jelenti Londonból: Németország meg akarja szállani Pétervárt. A német csapatok már utban vannak Pétervár felé.

A vasúti fuvar emelése megdrágítja a villanyvilágítást is

A napról-napra növekedő állami kiadások abnormálisan magas volta kétségtelesen rászorítja az államot a jövedelmeknek lehetőleg erőteljes növelésére, ami bizony alighanem meg fog látszani egynehány évtizedig tartó fokozott erejű adózási megterhelésünkön.

A kincstár már megkezdte az adók és adóféle állami jövedelmek növelését és az ujonnan megnyitott jövedelemforrások bizonyosan enyhíteni fogják az államnak folytonosan növekvő pénzügyi nehézségeit. Csakhogy ez természetszerűen az állam népességének a fokozott megterhelését fogja jelenteni.

Az új adójövedelmek közül elsősorban a szállítási adónak átlag 70 százaléknyi növelése jön tekintetbe, mert a vasútnak és a szállítási vállalatoknak ez az újabb megterhelése a fogyasztó közönség rovására az áraknak újabb növekedését fogja eredményezni. Nem is lehet ez másképpen, mert ha a közszükségleti cikkeknek, például a szénnek a szállítása egyszerre ilyen óriási mértékben megdrágul, a termelő kénytelen drágább adni árúját a kereskedőnek, akire nézve ez a drágulás okozta vételártóbblet egy új üriügvet fog szolgáltatni az eladási árak az adó megkivánta százaléknál jóval erősebb növelésére. S bizony ezt a fogyasztónak kell majd nem egyszerűen kikerekítve, megfizetni.

A fogyasztó közönség szempontjából a legfontosabb és leginkább számbajövő a szén-szállításnak 40 százalékos megdrágítása és az ezzel egyidejűleg életbeléptetett 20 százalékos szénadó. Ha a szénbányák nemcsak adót kötelesek fizetni, hanem még drágábban is kénytelenek megfizetni a kitermelt szénnek az elszállítását, csoda-e, ha ezt a többletet a kereskedő utján, aki gondoskodik arról, hogy ezen a réven még nyerjen is, — áthárítják a fogyasztóra. És most ennél a pontnál álljunk meg. Az természetes, hogy ezt az árkülönbözetet legérzékenyebben a nagyüzemek fogják megérezni elsősorban, azok az üzemek, amelyek nem néhány kiló, de több vagon szén használnak el naponta. Ezeknek az üzemeknek óriási összeggel fog emelkedni a rezsijük, úgy, hogy nem tudnak többé termelni az eddigi árak mellett. Növelni kell majd nekik is az árakat, mert különben az egyszerre 60—70 százalékkal megnövekedett kiadások fejemésztik az illető vállalatok jövedelmeit. A gépgyárak és más nagyüzemek mellett főképpen a villamos vállalatokat fenyegeti ma ez a veszély és nem kell prófétának lenni ahhoz, hogy előre láthassuk, hogy a világítási vállalat igazgatósága is kérni fogja a várostól az engedélyt egységárainak emelésére. Azok az üzemek pedig, amelyeknek nincs ebben az irányban megkötve a kezük, — azok egyik napról a másikra fel fogják emelni árakat,

A zsirhiány

A tanács tehetetlen a bajokkal szemben

A tegnapi nagyjelentőségű értekezlet után ma a városi tanács foglalkozott ismét a zsirhiány kérdésével. A tehetetlenség dühe fog el már mindenkit, amikor erről a kérdésről szó van, mert a legelsőrangú élelmészeti cikkről van szó, amelynek előteremtésére a tanács minden lehető, sőt a szabály szerint lehetetlent is elkövet és még sem tud a lakosságnak egyetlen deka szalonnát szerezni.

A mai tanácsülésen, amelyen Szöllös Ármán, a vágóhid agilis és értékes kvalitású igazgatója is jelen volt s hozzászólt a kérdéshez, csupán újlagos megállapítások történtek, de ezeket is le kell szögezni, hogy a köztudatból ki ne vesszenek. — Elsősorban megállapítást nyert, hogy a zsirhiány országos baj, amelyet Debrecen még a leghosszabb ideig tudott magától távol tartani. A baj oka pedig az, hogy az ország legnagyobb részében, de különösen Debrecenben és Hajdumegyében, a Sertésforgalmi működése következtében valósággal kipusztították a sertésállományt. A sertésárak emelése előtt összeszedték ugyanis a még hizlalásba sem fogott javított sertéseket és átadták ipari hizlalóknak. Így a gazdáknál nem maradt sertés és a lakosság részére a félhizott állapotban levő sertéseket is le kellett vágni, amíg ezek is el nem fogytak.

Ez idő szerint Debrecenben sem a henteseknél, akiktől a rendőrség még a fél- és a negyedkilós szalonnadarabokat is elvette és kimérte, sem a vágóhidon közizogvasztásra szánt egy csepp szalonna sincs, sőt még olyan szalonna sem, amelyet akár mások sérelmére is le lehetne foglalni. Ha a hatóság bármilyen szalonnakészletnek nyomára jön, azt lefoglalhatja és kiméri. Debrecenben ez idő szerint időnkint csak a magyar bányamunkásoknak van szalonnájuk, akiket sikerült megnyerni, hogy a nem is itt vásárolt sertéseiket a debreceni vágóhidon vágassák le, ami által a vágóhidnak szép jövedelme van, másrészt Debrecen lakossága néha-néha mégis csak hozzájut egy kis sertés-hushoz.

A gazdáknál is van még néhány száz sertés hizlalásban, de ezeket lefoglalni nem lehet, mert ezzel nagyobb kárt okoznának, mint amennyi hasznot és segítséget az a nyervehető pár métermáza szalonna jelentene.

Debrecenen át mégis meglehetősen sok szalonna megy keresztül és bizonyára rejtett árak is vannak. Egyes kávéházakban valóságos börze van s kilónként 40—50 koronás árban kínálnak és vesznek szalonnát. Ez a szalonna legnagyobb részben Hajdunánás, Hajduböszörmény és Nádudvar környékéről való, ahol félkilós, de tizkilós darabokban is szedik össze a szalonnát, gyűjtik és viszik el. Nagy bajt okoz a katonaság törvényellenes szalonnavásárlása. A katonaság minden pénzt megad a szalonnáért s 4—5 mázsát vásárol össze. De a hatóság a katonasággal szemben tehetetlen.

A környékbeli tanyákon az emberek 70—80 koronás árakon adnak el szalonnát és akad rá vevő.

A tanács e kérdésekre nem talál megoldást s kénytelen tünni a lakosság panaszos vádjait. Ez esetben igazán ártatlanul és hibátlanul.

A debreczeni ügetőversenyek

— Első nap —

A Debreceni Urkocsis Egyesület a háboru kitörése óta most rendezte első ügetőversenyét, amely iránt sportkörökben igen nagy az érdeklődés. A versenyek első napja tegnap délután zajlott le. A versenytér igen élénk volt. Szép közönség jelent meg a pályán. A totalizátornál is nagy volt a forgalom. Csakhamar kialakult tehát a versenynapok izgalmas képe.

Az egyes versenyszámok a következő eredményekkel zárultak:

I. *Aláírási díj.* Egyesfogatú heatverseny. 1. Báró Rudnyánszky Dezső; Pogány. 2. Feiser Sándor; Cicerone. 3. Báró Uray János; Aranyos. — Idő: 1 perc 31.8 mp. Totalizátor: 10:32, 5:16.

II. *Budapesti Ügetőverseny Egyesület díja.* Kettesfogatú urkocsisverseny. 1. Dombrádi ménes; Dacos—Finnyás. 2. Horváth József; Fatinitza—Kaján. 3. Dombrádi ménes; Forrás—Futás. Idő: 1 perc 57.4 mp. — Tot. 5:8, 10:16.

III. *Aláírási díj.* Második heat. 1. Báró Uray János; Aranyos. 2. Báró Rudnyánszky Dezső; Pogány. 3. Feiser Sándor; Cicerone. Idő: 1 perc 34 mp. Tot. 10:14, 5:7.

IV. *Aflódi díj.* Kettesfogatú urkocsisverseny. 1. Báró Uray János; Gyimes—Hirnök. 2. Bauer Ferenc; Iram—Lorenz Douglas. 3. Farkashidai ménes; Gassenhub—Ovid. Idő: 1 perc 49.7 m. Tot. 10:18, 5:9.

V. *Aláírási díj.* Harmadik heat. 1. Báró Uray János; Aranyos. 2. Báró Rudnyánszky Dezső; Pogány. 3. Bauer Ferenc; Nimród. Idő: 1 perc 32 mp. Tot. 10:32, 5:16.

VI. *Ebesi díj.* Egyesfogatú verseny. 1. Báró Rudnyánszky Dezső; Flamme. 2. Báró Uray János; Hirnök. 3. Obecsei ménes; Clematis. Idő: 1 perc 52.1 mp. Tot. 10:24, 5:10.

VII. *Hajdú díj.* Kettesfogatú urkocsisverseny. 1. Dombrádi ménes; Dacos—Francia. 2. Báró Rudnyánszky Dezső; Poldi—Rigó. 3. Bauer Ferenc; Iram—Miss Faustine. Idő: 1 perc 54.2 mp.

A legközelebbi versenynap vasárnap lesz, amelynek rendkívül érdekes programja van.

SZÍNHÁZ

Parlaghy Kornélia és Pintér Imre. Szegeci és aradi sikerei után látogatott el Pintér Imre és Parlaghy Kornélia művészárságukkal hozzánk, ahol a közönség mindenkör szeretettel fogadta kitünő és sikerült műsoruk révén. Tegnapi előadásukkal is bizonyították, hogy méltán szolgáltak rá a közönség előlegezett bizalmára. Pompás és főleg mulatságos, gyönyörű műsoruk emlékezetes fog maradni. Külön kell kiemelniünk a „Nem vértettünk eleget?” című háborús melodramát, amely nemcsak gyújtott, de valósággal megrázó hatással volt. Frenetikus sikere volt a „Tisza a frontra megy!” és „Mit kívánnak tőlünk az osztrákok?” című politikai kupléknak, valamint az „Elesek a krumplifronton” tréfás aktualitásnak. Parlaghy Kornélia csodás hangjával, művészi előadásával csupa újdonsággal lépett sorompóba a sikerért, amelyben bőven volt része. A szinpad apróságok közül a „Hadimilliomosok”, „Ilyenek vagytok ti asszonyok!” és a „Két könnyesepp” mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét. Ma este az előadás fél kilenc órakor, holnap, vasárnap délután 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal és este fél kilenc órakor rendes helyárrakkal kezdődik. Jegyek a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

Lovag Kassay előadása. Hétfőn és kedden, Szent István napján tartja Lovag Kassay, a híres büvész, a Vigszínházban csodaszámba menő bravuros előadásait, amelynek fénypontja a spiritizmus és a hipnotizmus páratlanul érdekes produkciója lesz.

„Károly király-honvédek“ a budapesti 1-es honvédek

A Mária Terézia-rend új lovagjai

Budapest, augusztus 16.

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma a következő királyi kéziratot közli:

Maradandó jelétül annak az elismerésnek, amellyel vitéz honvédségemnek mindenkor adózom, újabb kapesot óhajtok létesíteni személyem és derék honvédeim között; ezért elrendelem, hogy az 1. számú honvédegyalozred nevemet viselje.

Kelt Reichenauban, 1918. augusztus 12.

KÁROLY s. k.

Budapest, augusztus 16.

A Magyar Tudósító jelenti: A király Szurmay Sándor báró honvédelmi minisztert kinevezte a 20. honvédegyalozred tulajdonosává.

Kulistei Tabajdi Kálmán honvédelmi miniszteri államtitkárnak a Szent István-rend középkeresztjét, demátai és magyareszékei Dáni Balázs, Nagy Pál, Bardolff Károly dr. altábornagyoknak, Lehár Antal 106. gyalogezredbeli ezredesnek, az ellenség előtt elesett Szepesy András őrnagynak és Ungár Károly 86. gyalogezredbeli főhadnagyak a Mária Terézia-rend lovagkeresztjét adományozta.

Bécs, augusztus 16. Károly király ma Reichenauban kelt kéziratával Stöger-Steiner hadügyminisztert a 9. tábori vadász-zászlóalj tulajdonosává nevezte ki.

Zár alá veszik az összes építőanyagokat

Kényszerszindikátus — Központosítás

A kereskedelemügyi minisztériumban most rendeltetve készül, mely az építőipart gyökeresen átalakítja. — A kormány ugyanis tervbevette a kényszerszindikátust, az építőanyagok zár alá vételét és legmagasabb árának megállapítását.

A tervezet szerint a kényszerszindikátus egyelőre csak három iparágára és pedig a téglaiiparra, a cementiparra és a mésziparra terjed ki, mindenikben a kontingentálási és kártérítési elvnek következetes keresztülvitele mellett.

A koncentráció tervével szemközt az egyes szakmák eltérő álláspontot foglalnak el. Így a téglaiipar képviselői nem ellenzik a reformot, mert a tömörüléstől helyzetük javulását várják. Ezzel ellentétben a kényszerszindikátus eszméje a leghevesebb ellenzéssel találkozott a cementipar és a mészégetőipar körében.

Szterényi József báró kereskedelemügyi miniszter a koncentráció ügyében legutóbb értekezletet tartott az érdekelt szakmák bevonásával. Ez alkalmával kijelentette, hogy a kényszerszindikátushoz feltétlenül ragaszkodik, mert az építőipar szabályozásához rendkívül fontos szociálpolitikai érdekek fűződnek, melyek csak a koncentráció útján valósíthatók meg. Kifejtette a miniszter azt is, hogy a tömörülés az érintett szakmáknak szénrel való ellátását ugyanis csak kényszerszindikátus útján lehet biztosítani.

Az építőanyagok zár alá vételét illetően a kormány oly mélyreható intézkedéseket tervez, mely nemcsak a téglára, cementre és mészre, hanem egyéb anyagokra is kiterjedne. Így zár alá vétetni kívánja a tervezet az izolálásra szolgáló parafalemezeket, a rabitz drótfonatot, a nádat, nádfonatot, a palát

és műpalát, az üvegtáblás ürszékkagylót, a mosdót, vaskályhát, takaréktűzhelyeket, burkolásra szolgáló csempét stb.

Mondanunk sem kell, hogy az érdekelt szakmák hevesen ellenzik a zár alá vétel tervét s arra hivatkoznak, hogy a kormánynak még eddig kialakult építési programja sincsen és az eddig tervbevett kormányintézkedések ebben az évben csak igen csekély mennyiségű építőanyagot foglalnak le. Ha tehát a minisztérium ezekhez az építkezésekhez kívánja biztosítani az anyagot, úgy legalább is egyelőre nincs szükség zár alá vételre, hanem teljesen elegendő, ha a kormány felhívja az egyes vállalatokat a szükséges anyagok szállítására.

Ha — amint valószínű — megtörténik a zár alá vétel, egy központi szerv fogja a sürgősségét megállapítani s az egyes anyagokat esetről-esetre kiutalni. Az árukiutalás eme központosítása ellen főleg a vidéki iparos községek foglalt állást, azt állítván, hogy az új rend behozatala esetén a vidék a legnagyobb mértékben hátrányos helyzetbe kerülne a fővárossal szemben s minden javítási munka lehetetlenné válnék. El sem lehet ugyanis képzelni, hogy az a sok száz vidéki kisiparos, aki az anyagokat igen kis mennyiségben szerzi be a kereskedőnél, ezután a központi szervnél képes legyen azokat beszerezni.

Mint értesülünk, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége és a kereskedelmi és iparkamarák eddig is több fölterjesztést intéztek az illetékes helyre, melyben a fentebb ismertetett reformtervekre vonatkozó nézeteiknek, javaslataiknak adnak hangot. — Tudomásunk van azonban arról is, hogy a kereskedelmi kormány ragaszkodik a kényszerszindikátus, az ármaximálás és a zár alá vétel tervéhez, noha más oldalról nem zárkózik el az érdekeltég méltányos kívánságainak mérlegelése és a lehetőség határain belül történő honorálása elől.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 18-án, az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Ördög Lajos segédlelkész, délelőtt 11 órakor Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Molnár Ferenc segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Uray Sándor lelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Dicsőfi József lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Boér Károly vallástanáer; a városi szegényházban délelőtt 9 órakor prédikál Márton Sándor segédlelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban szombaton délelőtt 10 órakor, a király születése napján Materny Lajos főesperes imádkozik. Vasárnap délelőtt 10 órakor Zeemann Zoltán végzi az istentiszteletet.

— A honvédelmi miniszter Bécsben. — Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter ma reggel Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szállt meg.

— Kiküldetések. A Magyar Városok Kongresszusának megkeresése folytán a városi tanács a kongresszus tisztviselői szakosztályába Márk Endre udvari tanácsos, polgármestert, az üzemi szakosztályba Debreczeni Jenő világítási vállalati igazgatót, a népelemezési szakosztályba pedig Vásáry István dr. tanácsnokot küldötte ki.

— Magyar politikus a német alkotmányváltásról. Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar parlament egyik kiemelkedő lapja a „Cech” című osztrák lapnak a cseh és osztrák államokra vonatkozó tervére kijelentette, hogy Svájcban tartózkodása alatt meggyőződhetett, hogy Ausztria mértékadó körében a cseh királyság föllállításáról beszélnek. A cseh-kérdés rendezése a legközelebbi napokban napirendre kerül. Szeressék az osztrákok a cseh királyságot, bennünket azonban kapcsoljanak ki. Semmitéle új közjogi rendezésbe nem mehetünk bele. Ilyen törekvésekre a 67-eseknek és 48-asoknak ezt kell válaszolniok: Vissza kell térnünk a perszonál unio alapjára!

— Adófizetés. A városi adóhivatal felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26. szakasza értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közzhírré tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-ig, a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben a záloglási eljárás ellenük azonnal meg fog indítani.

— Magyar gyermekek nyaralása az osztrák tengerparton. Miatán mindazon hibák, amelyek a magyar gyermekek első nyaralását az osztrák tengerparton megzavarták már, teljesen kiküszöböltettek, szeptember hó 2-án utnak indul nyaralásra a magyar gyermekek második csoportja. Felkértem mindazon szülőket és kísérőket, akik annak idején a nyaralásra jelentkeztek, hogy sürgősen jelenjenek meg a délelőtti órákban az állami gyermekmenhelyben. A nyaralás zavartalan lefolyása teljesen biztosítja van. Tájékoztató közlöm, hogy a nyaralás szeptember hó végéig tart s hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur intézkedett az iránt, hogy a nyaraltatási mozgalomban résztvevő gyermekek és tanítószemélyzet erre az időre felmentést nyerjen. Dr. Brokes Győző, igazgató-főorvos.

— A hadifoglyok kicserélése. Bécsből jelentik: Glöckel képviselő még régebben interpellációt nyújtott be az osztrák kormányhoz a hadifoglyok kicserélésének ügyében. A külügyminiszter közölte, hogy diplomáciánk a párisi svájci követ útján javaslatot tett a francia kormánynak a hadifoglyok kölcsönös kicserélésére, de választ nem kapott, azóta tehát a javaslat függőben van, azonban a párisi svájci követtől időközben sürgette a választ.

Mélységes fájdalomunkban porig lesújtva, szomorú szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó testvérünk, unokatestvérünk, nagybátyánk és jó rokonunk

HARSÁNYI JÁNOS

gazdálkodó

önfeláldozó, fáradhatatlan, tevékeny életének 40-ik évében, 5 napi nagyon súlyos szenvedés után, f. hó 15-én Szatmárott elhunyt.

Kedves halottunk földi részeit f. augusztus hó 17-én, szombaton d. u. 3 órakor fogjuk, a máv. pályaudvartól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni.

Unokatestvérei: Bánatos testvérei:
Harsányi Imre nejevel és gyermekeivel, Marinka, Sarika,
Jeszó Mihály nejevel és gyermekeivel, Juliska, özv. Boruss Imréné gyermekeivel.
Róza, özv. Pothó Józsefné gyermekeivel.
Unokaöccsei, hugai, közeli és távoli rokonaink nevében is. Sándor Imre, kis fiával, Zoltán kával.

— **Az egyetem építkezése.** A pénzügyminisztérium azért, mert az egyetemi építkezésekre kötelezett 3 millió koronát Debrecen város még mindig nem fizette be, nehézségeket támasztott és e miatt az építkezések rövid időre fennakadtak. A további késedelmek elkerülése és az építkezés akadálytalan tovább folytatása érdekében a városi tanács ma utasította a főszámvevőt, hogy — miután a 3 millió korona rendelkezésre áll — azt az állampénztárba haladéktalanul fizesse be.

— **Egy dussgazdag asszony rejtélyes öngyilkossága.** Budapesti tudósítónk jelenti: Rejtélyes öngyilkosság ügyében nyomoz ma éjszaka óta a rendőrség. Bokor Gyula dr. Bálvány-utcai orvos éjjel jelentette a főkapitányságon, hogy a Baross-tér 15. szám alatt levő Magyarország-szállodában Histek Józsefné, született Radetzky Luiza öngyilkosságot követett el, kötéllal megfojtotta magát. Őt, az orvost, Histekné fia, a szálloda tulajdonosa hívatta, de már holtan találta az asszonyt. Minthogy az esetet gyanusnak találta, bejelentette a rendőrségen és kérte, hogy azonnal bizottság menjen ki a helyszínre. Az orvos szerint az eset azért volt gyanús, mert a halott asszony egyik keze a paplan alatt volt, a másik keze pedig szépen a mellére volt fektetve, holott a haláltusában az asszony két keze bizonyára nem helyezkedett volna így el. — Histekné dussgazdag, de nagyon fukar asszony volt. A szállodában elmondták, hogy az öregasszonyt — Histekné 74 éves volt — családja nem részesítette valami különös gondozásban, csak a fia járt be hozzá. Az asszony panaszkodott is többeknek a családjára. Szobája a szálloda első emeletén volt: kis, kellemetlen udvari szoba. A rendőrség folytatja a nyomozást, de eddig semmiféle gyanu nem merült fel arra, hogy gyilkosság történt volna.

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága Wesszprény Zoltán főispánnal történt megállapodás alapján e hó 21-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az élelmiszeri bajokat fogják tárgyalni. — Ezt megelőzően 19-én délután 3 órakor a jog- és pénzügyi bizottság tart ülést.

— **A koronázási és Meszena-alapítvány ösztöndíjai.** A városi tanács mai ülésén Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok jelentése alapján döntött a koronázási alap és a Meszena-alapítvány ösztöndíjaira beadott pályázatok fölött. A tanács a koronázási alap 600—600 koronás két művészeti ösztöndíját Szatmáry István rajztanárjelöltnek és Pálfi Erzsébet iparművészeti iskolai növendéknek ítélte oda, akik mindketten már a múlt évben is élvezték ezt az ösztöndíjat és tanulmányaikban igen szép előhaladást tettek. A Meszena-alapítványból az ipari továbbképző 300—300 koronás ösztöndíjakat Nánási Károly asztalos segéd és Solymosi Alajos szobafestő segédek kapták, akik mindketten kiváló szorgalmu és képesű iparosok. Ugyancsak a Meszena-alapítvány 600—600 koronás első felszerelési segélyét Szabó Imre, Hubert József asztalosok, Takács István ács és Kovács József kőműves kapták.

— **A hadinyereségadó-vallomások beadása.** A városi adóhivatal felhívja a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, hogy keressék adójuknak és bányaadójuknak az 1918. évre, a hadinyereségadójuknak pedig az 1917. évre szóló kivetéséhez a fennálló törvények és rendelkezések alapján előírt, a vállalat törvényes képviselője által kiállított vallomásaikat mind a három adónemre vonatkozólag egyszerre, 1918. évi augusztus 31-ig a kir. pénzügyigazgatóságnál a törvényes következmények terhe mellett okvetlen nyújtsák be. — Az ingyen kiszolgáltató

vallomási iverk a vállalatoknak hivatalból kézbesítve nem lesznek, hanem azokat a vállalatok megbízottjai a pénzügyigazgatóságnál vehetik át.

— **Betörés az Apollo cukrászdájába.** — Ma délután ismeretlen tettesek betörték az Apollo buffettjébe, ahonnan 7—8000 korona értékű cukorkát elloptak.

— **Egy éhező anya el akarta adni gyermekét.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap este a kolozsvári pályaudvaron egy fiatal anya ácsorgott az érkező és induló utasok között. Lerongyolt ruhájáról leritt a nyomor, beesett arcára pedig kiült az éhség. Mohón nézdegélt a harmadosztályú váróterem szegényes utasait, akik egy-egy sarokba húzódva fogyasztották el egyszerű vacsoráikat. — Szinte kényszerrel szájukból a falatot, ám hiába nézte szuggesztív erővel a falatozókat, senki sem nyújtott neki egy falatot sem. Az éhező anya karjain rongyokba burkolva egy öthónapos csecsemő volt. Az anya és a csecsemő egyaránt éhezett, de míg az anyát szegényérzete visszatartotta az alamizsnakéréstől, a kis poronty a természetes életösztön erejével követelte az anyatejet. Kis szájacskájából hűgyborékolva törtek elő a síró hangok és tulkarsogták a váróterem zenebonáját. — Az anya egy darabig szóval csittgatta éhes csecsemőjét, de a gyermeknek tei kellett, az anya pedig kiszikkadt mellével nem tudta gyermeke éhségét csillapítani s erre ő is sírásra fakadt. Majd pironkodva sorra járta a szegényesebb külsejű embereket s oda kínálta nekik gyermekét:

— Szánjanak meg. — mondta — vegyék meg a gyermekemet. Én már napok óta nem ettem, a gyermekemet sem tudom táplálni. Vegyék meg! Amennyit adianak legalább érte, amennyivel hazautazhatom és egyszer jólakhatok!

A furcsa gyermekvásárnak hamar híre futott. Szóltak az állomáson tartózkodó detektívnek, aki a kétségbeesett anyát bekísérte a központi őrszobába. — A tisztviselő kérdésre sirva panaszkolta el szomorú sorát. Hodosán Flórának hívják, azért jött be a városba, hogy magának és gyermekének kenyeret keressen, de gyermekével nem tűrték meg sehoh. Napokig kóborolt élelem és munka nélkül, míg a kétségbeesés rávitte, hogy gyermekét áruba bocsássa. A rendőrség a gyermeket beszállította a gyermekmenhelyre.

— **Cseh pénz Oroszországban.** A Vossische Zeitung közli: Csehországban közösen forog az oroszországi cseh hadsereg pénze. Az érepénz egyik oldalán a prágai Hradsin domborműve látható, köröskörül cseh fölírás, míg a másik felén francia a felírás.

Legjobb

Minden színben kapható.

CSIKÓS

Saját érdekben próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezstőt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Házasedők
Idősebb vidéki özvegy nyugdíjkeres állásu ur Magónos, 50 év körüli ref. nő keres. Jó gazdaszonyság első feltétel, vagyoni állapot második rendű. Rokonszenvű jelleggel ajánlatokat kér a kiadóhivatalba.

Irodai
gyakornok felvételük mielőbbi belépésre Ullmann Salamon öngnél Ferenc József ut 69.

Tanuló
havi fizetéssel felvétetik Harmathy könyvüzletbe Fűvészkert 14.

Kisebb lakást
modern felszereléssel keresek. Cim a kiadóban.

Zöldszőlőtelekben

Király-u. 4. és Piac-u. 12.

Csömegye szőlő

5 koronáért kapható.

Iskolakönyvek

a debreceni összes iskolák részére »Csokonai« könyv- és papírkereskedésben Szent Anna-utca 1. kaphatók.

Élhető szőlő és gyümölcsös.
Széchenyi-kert, István-ut 26—28. sz. 3400 □-ól, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percnyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Varró
és tanuló leányok felvétetnek, Fazekasné női divattermében Piac 30.

Singer
varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Gyógyász
üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Aranygyászaru gyógyszerterá a színház mellett.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Békabérbáz 8.

Ócska vasak.
gépészek, géoraktárból visszamaradtak mászszámra eladók. M. Klós-utca 22. jobbra.

Kifutó fu
felvétetik szeptember 1-ére kiadóhivatalunkban.

Mindenes
cseléd, 3 tagu családhoz azonnali belépésre keresetetik. Bika bérbáz 3. II. emelet 2. szám.

Szülő
3—4 szobás modern lakással megvételre keresetetik. Cim a kiadóhivatalban.

Takarítónő
felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó
Sámsoni-ut mentén Gerébtelepen, a vámház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképülységekkel ellátott lakást, ló- és tehénistállót, sertés és aprómarha ólakat, görét stb. Az egész telek drótkerítéssel van körülfalve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. A szőlő teljes termésben van. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.t.-nál, Kossuth-u. 17.

VISZKETEĞ

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona. családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykovács. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. örökösei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Széchenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerteráiban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.

Friss káposzta, kalarabé, paradicsom, paprika és egyéb zöldségféle kapható naponta a Hajdunánási konzervgyár és kertgazdasági részvénytársaság elarusító üzletében, Bádogos-u., Alföldi Takarékpénztár épülete.